

Toelichting op de Maatregelenverordening

Algemeen

Vanaf 1 januari 2004 vervangt de Wet werk en bijstand (WWB) de Algemene bijstandswet. Sommige onderdelen van de nieuwe wet worden gefaseerd ingevoerd. Onder de gefaseerde invoering valt ook de vervanging van maatregelen en boetes door het afstemmen (d.w.z. verlagen) van bijstand. De Wet werk en bijstand geeft de gemeenteraad opdracht een Maatregelenverordening vast te stellen (art. 8 lid 1 en onder b en art. 18 lid 2 WWB). Overeenkomstig deze verordening moet het dagelijks bestuur van de ISD Bollenstreek de bijstand afstemmen op het gedrag van de belanghebbenden.

De wet stelt centraal:

- de eigen verantwoordelijkheid;
- uitstroom naar algemeen geaccepteerd werk;
- bestrijding van misbruik van bijstandsgeld.

Deze cruciale uitgangspunten van de wet zijn verwerkt in de Maatregelenverordening.

De WWB geeft belanghebbenden rechten en plichten, welke afgestemd worden op de persoonlijke situatie en de omstandigheden. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor een goede voorlichting aan belanghebbenden. Als een belanghebbende desondanks de plichten onvoldoende naleeft, heeft dit gevolgen voor het recht. Het dagelijks bestuur moet de bijstand in dat geval (tijdelijk) verlagen.

De bijstand wordt verlaagd als er sprake is van:

- niet nakomen van de arbeidsverplichtingen;
- een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid;
- het niet nakomen van de inlichtingenplicht, waaronder de wet tevens begrijpt het zich jegens het dagelijks bestuur zeer ernstig misdragen;
- niet nakomen overige verplichtingen.

Het doel van de verordening is het beïnvloeden van het gedrag van een belanghebbende. Activering naar werk en bestrijden van misbruik van bijstandsgelden staan hoog in het vaandel. Hierbij past een strenge aanpak. Als een belanghebbende geen verwijt gemaakt kan worden blijft de afstemming van de bijstand achterwege. Verder wordt de verlaging afgestemd op de omstandigheden van belanghebbende. Afhankelijk van de ernst van het feit, mate van verwijtbaarheid en de persoonlijke omstandigheden kan het dagelijks bestuur (naar beneden of naar boven) afwijken van de in de verordening genoemde standaard verlaging. De verlaging vindt zo snel mogelijk plaats nadat het dagelijks bestuur kennis heeft genomen van het verwijtbaar gedrag. Dit is van belang omdat het effect van de verlaging vaak mede afhankelijk is van een gedegen lijn op stuk-beleid.

Een zorgvuldige afweging van het individuele belang van de belanghebbende en het belang van de ISD bollenstreek bij een zo spoedig mogelijke uitstroom staat bij de toepassing van het maatregelenbeleid voorop. Dit stelt hoge eisen aan de kwaliteit van de uitvoering (uitvoerige rapportage, zorgvuldige motivering). Hierdoor wordt het geleverde maatwerk optimaal toegespitst op de individuele omstandigheden van belanghebbende en de ernst van de gedraging.

Ten opzichte van de Algemene bijstandswet is er op grond van ons beleid sprake van onder meer de volgende wijzigingen.

- In meer gevallen kan eerst een waarschuwing gegeven worden in plaats van direct een verlaging toepassen.
- Voorgeschreven is dat bij het opleggen van een verlaging de belanghebbende in principe in de gelegenheid dient te worden gesteld om gehoord te worden. Voorheen was dit alleen voorgeschreven bij het opleggen van een boete.
- Meer verwijtbare gedragingen zijn gestandaardiseerd voorzien van een verlagingpercentage.

Nieuw is verder dat de wet onder het niet nakomen van de inlichtingenplicht tevens verstaat ernstige misdrijvingen jegens het dagelijks bestuur en de in zijn opdracht werkende ambtenaren.

Verder is nieuw dat boetes in verband met informatiefraude zijn verdwenen. Informatiefraude is nu een reden is om de bijstand te verlagen.